

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

23.07.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Разходите в бюджета набъбнаха с още 80 млн. лв.**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/07/22/2108358_razhodite_v_bjudjeta_nabubnaha_s_oshte_80_mln_lv/

Не с 200, а с 286 млн. лв. ще се увеличат разходите на държавата в актуализирания бюджет, обяви финансовият министър Петър Чобанов. Само за една седмица откакто министерството му изготви проекта, той претърпя изменение. Заедно с разходите набъбва и приходната част. Допълнителните постъпления се очакват от продажбата на емисии с парникови газове. Така бюджетният дефицит остава същият като първоначално планирания - 493 млн. лв., или 2% от БВП.

Още неясноти

В преходните и заключителни разпоредби на закона се залага специален текст, че постъпленията от продажбата на емисии ще се насочат за финансиране на политики в сферата на енергетиката, но ще има и автоматичен ограничител за дефицита. Той позволява на кабинета да изхарчи за действия в енергийния сектор само толкова средства, колкото реално постъпят от продажбата на парникови емисии. Министърът на икономиката Драгомир Стойнев обаче не присъстваше в залата за пресконференции, където неговият колега Чобанов обявяваше параметрите на актуализацията, за да отговори какви точно политики възнамерява да води с допълнителните пари, които ще получи.

"Провеждаме нова фискална политика на отношенията на държавата с бизнеса, при която задълженията се плащат в срок, и така да се даде пример в останалата част на икономиката. Целта ни е да се нормализира бизнес средата, като част от тези задължения са и задълженията по ДДС, за чието разплащане предприемаме съответните мерки", защити актуализацията Чобанов.

Той повтори и другия основен мотив за поправки в бюджетния закон, като обясни, че фискалната политика по времето на ГЕРБ е задълбочавала кризата и е пречила на икономическото възстановяване.

Министърът обеща с ежемесечните отчети за изпълнението на бюджета да се дава информация и за това как се харчат допълнителните разходи като мярка за публичност. В момента те са вписани в резерва за извънредни разходи, което пък провокира критики, че ще се харчат непрозрачно.

Ответен удар

От ГЕРБ отговориха с незабавна пресконференция по темата. Бившият премиер Бойко Борисов обвини кабинета, че ще поеме държавен дълг, за да плати на свързани фирми, и че държавата се тласка към икономическа катастрофа като тази, с която завърши управлението на Жан Виденов. Той заяви, че партията му ще наруши бойкота си на парламентарните заседания и ще влезе в зала специално за дискусиите по бюджетната актуализация, за да коригира инициативите на управляващата коалиция.

"Ще търсим начини как да сведем тази актуализация само до 150 млн. лв., които да отидат за социално слабите, които са най-уязвими", каза още Борисов. Така според него ще се даде ясен сигнал, че обществото е солидарно с най-уязвимите социални групи. Такава мярка си струвало да бъде подкрепена. Той обаче се противопостави категорично на останалите плащания, които кабинетът "Орешарски" обяви, че са за просрочия.

От думите му стана ясно, че вътрешният министър в неговото правителство Цветан Цветанов е искал допълнителни 36 млн. лв. в началото на годината, които са били отказани от Симеон Дянков. Новият министър на финансите Чобанов обаче твърди, че именно с подписа на Цветанов държавата е поръчала екипировка за полицаите, за която не е имало предварително отредено финансиране и сегашното правителство ще трябва да плаща за нея, защото вече е доставена. ГЕРБ не одобриха и намерението на управляващите да изтеглят външен заем до 1 млрд. лв., като заявиха, че за него всяка година ще се плащат лихви от 50 млн. лв., което е двойно повече от всички социални мерки на новото правителство.

Риск от прекомерен дефицит

Конкретна критика към намеренията на правителството отправи Владислав Горанов, който заяви, че всички ангажименти, които кабинетът поема през тази година, позволяват бюджет 2013 да се изпълни без прекомерен дефицит само защото актуализацията ще обхване само последните месеци. За следващата година обаче според него бюджетният дефицит ще надхвърли 3% от БВП, ако не се намерят допълнителни приходи, а правителството очевидно не желае да повишава събираемостта.

Растящо неодобрение

Готвената от правителството актуализация продължава да среща остър обществен отпор. Днес трябваше да се проведе заседание на тристранката, на което да бъде обсъден проектът, но стана ясно, че "Подкрепа" и по-големите работодателски организации не са се отзовали. Така актуализацията е била обсъдена само с другия синдикат - КНСБ, но оттам пък настояват за пакет от 200 млн. лв. за социалната сфера.

Против актуализацията на бюджета се обявиха и повечето икономисти. "Единствената разумна промяна, която се предлага сега, е да се възстанови възможността на държавата да емитира дълг в рамките на 1 млрд. лв.", каза Георги Ганев от Центъра за либерални стратегии. Той участваше на първата пресконференция на Антиправителствената информационна служба. Според него това може да стане дори без актуализация на цифрите, а само с промяна в текстовете, които описват тавана за емитиране на нов дълг.

Според икономиста от предлаганата актуализация има яснота за какво ще бъдат похарчени 100 млн. лв. - най-вероятно за социални разходи. За останалите близо 400 млн. лв. обаче няма достатъчно информация. "Никой не обявява тези пари, никой не ги е разписал – естествено е да започнем да подозираме, че тези 400 млн. ще бъдат канализирани към "едни наши приятели" по добре известните ДДС канали", каза той, но подчерта, че все пак не разполага с конкретни доказателства. Според Ганев президентът има основателно право да наложи вето върху промените в Закона за бюджета.

✓ Финансовият министър трябва да се отчита за харченето на специалния резерв

http://www.capital.bg/politika_i_ekonomika/bulgaria/2013/07/22/2108347_finansoviiat_ministur_triabva_da_se_otchita_za/
Христина Вучева, финансов министър в служебния кабинет на Ренета Инджова, пред Capital Daily

Какво мислите за актуализацията на бюджета и новото равнище на дефицит, което се предлага, както и за финансирането му с допълнителни емисии на държавен дълг?

- Актуализацията на Закона за държавния бюджет за 2013 г. считам за необходима по две причини. Имаме ново правителство, което е заявило своя програма. Финансовата основа на тази програма при демократичните общества има формата на закон, който винаги се обсъжда публично чрез дебати в Народното събрание. Това обстоятелство считам за важно, въпреки че в обсъжданията досега то не се отбелязва. Не беше посочено и в аргументацията на г-н Орешарски и г-н Чобанов. Втората причина е свързана с оценката на очакваните до края на годината приходи и разходи. Това беше обсъждано през последните дни в различни варианти.

От предложения на 16 юли от Министерството на финансите проект на закон се вижда, че дефицитът по държавния бюджет от 802.6 млн. лв. се увеличава на 1.296 млн. лв. Увеличението от 493.6 млн. лв. е резултат от очаквано намалени приходи с 293 млн. лв. и увеличени разходи с 200 млн. лв. Актуализираният размер на бюджетния дефицит е в рамките на допустимата у нас законова норма от 2% към БВП. Намирам за странно, че не се предлага промяна на чл.6 от Закона за държавния бюджет, след като се създаде нов държавен орган - Министерство на инвестиционното проектиране. Известно е, че в посочения член от Закона за държавния бюджет са изредени всички първостепенни разпоредители с бюджетни кредити и техните приходи и разходи.

Малко се изговори за смисъла от допълнителните държавни разходи, които правителството планира да направи, доколко според вас те са оправдани?

- Може само да се съжالياва за това, че експертите на правителството, както и активно участващите в дебата различни специалисти и партийни опоненти не за първи път демонстрираха предпочитания към макроикономическите аспекти на нивата на бюджетните разходи. Нито една от групите, участващи в досегашните дискусии, не показа, че счита бюджетните разходи за израз на конституционните права на хората. За съжаление и тези, които се наричат представители на гражданското общество, имат същия подход.

Допълнителните плащания са обобщени в резерва за непредвидени и неотложни разходи и въпреки че е ясно за какви мерки ще се заделят, не е ли притеснително, че на даден етап кабинетът може да ги пренасочи за други мерки?

- Предлаганото увеличение на разходите от 200 млн. лв. се насочва за т.нар. непредвидени и неотложни разходи. Тези разходи според разпоредбите в самия Закон за бюджета се изразходват съгласно правителствени решения.

Според отчета за държавния бюджет към 30 май в колоната "отчет" за резерв за непредвидени разходи няма данни. Не е ясно какво означава това - че не са извършени или че са отчетени някъде другаде. По същия начин се показват от МФ и данните за отчет на бюджет 2012. Това е малка част от методологическите неясноти, които съществуват и които пречат на анализа и прозрачността при съпоставяне на изпълнението и законово определените разходи. В основата на тези проблеми е отсъствието на стандартно счетоводно отчитане на разходите на централния бюджет.

Според специалистите от МФ сумата от 119 млн. лв. по бюджета за непредвидени разходи е изразходвана от предходното правителство до 30 май. Това, както вече отбелязах, не се разбира от отчетните данни на официалната страница на МФ. Вероятно същото ще се случи и след края на 2013 г. за новите 200 млн. лв. Ако все пак някой иска това да се промени, предлагам при гласуване на актуализацията да се запише в преходните разпоредби, че се задължава министърът на финансите да представя доклад всеки месец пред бюджетната комисия на парламента за какви цели са използват тези нови 200 млн. лв.

В последните бюджети на държавата има структурен дефицит, а това означава, че при текущото състояние на икономиката данъчната система не може да осигури средства за държавния сектор в този му вид, къде могат да се търсят решенията?

- Това е много важен аспект на проблемите по бюджета за следващите години. За съжаление тези проблеми не са развити в нито един от многото документи, които се представят на Европейската комисия по "Програма 2020", Националната програма за реформи, Конвергентната програма, Националната програма за реформи. Не съществува такъв анализ и в прогнозния бюджет за следващите три години. Необходими са анализ и евентуални предложения, чрез които да се обоснове при възможните приходи какви услуги искаме. В прогнозния бюджет е записано, че приходите за 2014 г. ще са 36.7%, за 2015 - 36.7%, и за 2016 г. - 35.3. За 2012 г. се отчита 35.4%. По данни на Евростат средно за 27-те страни - членки на ЕС, за 2011 г. това отношение е 44%. Отношението само на данъчните приходи към brutния вътрешен продукт е още по-впечатляващо - 21%. При тези условия е наложително да се обмисли какви публични услуги искаме и какво трябва да се направи своевременно, а не да се чака месец октомври, когато се гласува бюджетът. Това трябва да

се обвърже с намеренията за развитие на образованието и здравеопазването и намаление на администрацията. За тази цел се иска някой да работи много и с познание, а не само да се чуват общи приказки за реформи и съкращения. Не виждам обаче кой ще го направи. Всички са много заети с други неща.

На бюджетния дефицит и държавния дълг вече се приписва значение като на мръсни думи, доколко това е правилно?

- Не е правилно, защото прикрива невежество и непознаване на спецификата. Понятно е, че най-доброто решение е бюджетите да са балансирани. За съжаление това е непосилна задача за следващите няколко години. Такава е прогнозата за 2014 и следващите години. Трябва да сме благодарни, че ЕС наложи определен норматив за дефицита. Това улеснява значително разумните решения относно максималния предел за превишение на разходите спрямо възможните приходи.

През миналата година бюджетният дефицит се оказа със 70% по-малък от заложената заради спестени инвестиционни разходи, доколко подобен род спестовност е полезна за икономиката?

- По данни от страницата на МФ за 2012 г. по закон е предвиден дефицит по държавния бюджет в размер на 1556.7 млн. лв., а е отчетен 946.9 млн. лв. Значително по-малък размер на дефицита се сочи по т.нар. консолидирана фискална програма - 357.7 млн. лв. Не се разбира в кое звено от останалите части на консолидираната фискална програма е направена значителна икономия. Според мен, когато говорим за бюджетен дефицит или излишък, трябва да имаме предвид Закона за държавния бюджет. В консолидираната програма участват и общините, които са самостоятелни, както и НЗОК и НОИ, за които понятието бюджетен дефицит не е присъщо. Това са организации, изградени на фондов принцип, и консолидацията заедно с държавния бюджет има само разчетно значение за анализ. Трябва да се посочи и друга важна особеност на отчетения към 31 май 2013 г. излишък от 11 млн. лв. по държавния бюджет. Той се дължи на неизпълнението на капиталовите разходи. При бюджет от 938.9 млн. лв. капиталови разходи се отчита 249.5 млн. лв. - 26.6% от годишния план, докато средното изпълнение за всички разходи е 38.5% спрямо плана. Не е ясно дали това е резултат от недостатъчно добра организация, или е направено целенасочено. И в двата случая въздействието върху икономиката е отрицателно.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Семейен данък от 2015 г.

http://www.standartnews.com/bulgariya-politika/seeen_danak_ot_2015_g-197545.html

Семейно подоходно облагане от 2015 г. предвижда кабинетът на Пламен Орешарски. Целта е в домакинствата да остане повече пари за харчене. Това е записано в проекта на дългосрочната програма на правителството, с който "Стандарт" разполага. Той носи името "Държавност, развитие, справедливост". Предстои проектът да бъде обсъден от пленума на БСП в петък, ден преди традиционната сбирка на червените на връх Бузлуджа. След това той ще бъде представен и приет от парламента преди лятната ваканция на депутатите.

Целият план можете да намерите в [темата ни тук](#).

Програмата предвижда семейното облагане да бъде въведено през втората половина от мандата на кабинета, с говорката, че ще стане факт след "анализ на социалните и фискални ефекти". Засега не е ясно точно какъв ще е механизмът - дали ще е намаляване на данъчната основа на един от родителите с определена сума според броя на децата, или ще бъде избран друг подход, обясниха пред "Стандарт" източници от социалното министерство. В проекта не се предвижда отказ от 10-процентния плосък данък и въвеждане на прогресивна скала на облагане, както бе записано в предизборната програма на БСП.

Кабинетът предвижда и да **увеличи детските добавки**, които повече от 5 г. стоят замразени на 35 лв. Преди време родителски организации настояха те да станат поне 50 лв. Решение за точната сума, обаче, още не е взето. Причината е, че добавки получават 809 000 деца, което струва на хазната 490 млн. лв. Ресурсът е значителен и дори най-малкото увеличение изисква голяма сума, обясниха експерти. Засега не се предвижда детски да получават всички, а само родителите с ниски доходи. Получаването им, обаче, вече ще бъде обвързано и с изпращането на хлапето в предучилищна група. В момента това условие важи само за учащите.

Правителството планира в рамките на 4-годишния му мандат **минималната работна заплата да е 450 лв.** В момента тя е 310 лв. и не е предвидено до края на годината да бъде увеличена. Повишението ще зависи от ръста на производителността на труда, инфлацията и конкурентоспособността на икономиката.

В плана е залегнало и най-дискутираното в предизборната кампания обещание на БСП - откриване на 250 000 нови работни места до края на управленския мандат.

И в новия план е предвидено **замразяване на годините и стажа за пенсия**, без да е посочено за какъв период от време. Предвижда се още предсрочно пенсиониране при недостиг на до 2 г. стаж или възраст. Кабинетът се ангажира, че до края на мандата ще вдигне максималния осигурителен доход до 10 минимални работни заплати. т.е. 4500 лв.

Правителството **ще ревизира и обществени поръчки при съмнения за злоупотреби**. В нов закон ще бъдат въведени електронните търгове - целта е да се заобиколи, където е възможно, човешкият фактор, който предполага корупция. БСП и ДПС ще пишат и 10-годишна програма за реиндустриализация на икономиката. Това може да се изтъква и като заявка за още един мандат във властта, коментираха депутати.

Предвижда се още **намаляване на държавните и ведомствени такси**, особено за стартиращ бизнес.

Ще се прекрати възможността за едностранна и произволна промяна на лихвата от банката по сключен договор за кредит въз основа на субективни критерии. Има възможност и да отпаднат необоснованите такси, които допълнително оскъпяват кредита. С промени в Гражданско-процесуалния кодекс ще бъде отменено правото на банките, ЕРП-тата,

мобилните оператори и топлофикациите да получават изпълнителни листа по кратката процедура срещу физически лица, която е валидна само за държавните институции.

Новата власт ще пише и **закон за личния фалит** и абсолютна давност за погасяване на задължения. Такъв закон бе подготвен и при предишното управление на ГЕРБ, но така и не бе приет окончателно.

Властта планира да **увеличи капитала на Българската банка за развитие**, но няма подробности. Трезорът ще създаде клонова мрежа. Липсата ѝ затруднява малките и средните предприятия, създава се междинно звено, което ненужно оскъпява дейността по кредитиране и влияе върху пазарния дял на ББР, пише в документа. Вероятно ще бъдат закрити 136 държавни и национални агенции, тъй като се предвижда разпределяне на техните отговорности по министерствата.

[Вестник Класа](#)

✓ **ДКЕВР реши: Средно с около 5 на сто поевтинява електроенергията за бита и за бизнеса**

http://www.classa.bg/news/Read/article/235222_%D0%94%D0%9A%D0%95%D0%92%D0%A0+%D1%80%D0%B5%D1%88%D0%B8%3A++%D0%A1%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%BE+%D1%81+%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE+5+%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D1%82%D0%BE+%D0%BF%D0%BE%D0%B5%D0%B2%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%8F%D0%B2%D0%B0+%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0+%D0%B7%D0%B0+%D0%B1%D0%B8%D1%82%D0%B0+%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%B0

Средно с до 5% се намалява цената на електрическата енергия от 1-ви август, както за битовите, така и за стопанските потребители според новия модел за ценообразуване, представен от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по време на заседание на Обществения съвет по енергетика към Министерството на икономиката и енергетиката в понеделник.

С новия ценови модел гарантираме работа за всички и постигаме възможния компромис, подчерта министър Драгомир Стойнев.

От 1 август ще има намаление на цените на електроенергията за всички клиенти, както по регулирани цени, така и по свободно договорени цени, заяви в понеделник Лили Младенова, началник на отдел "Цени и пазари" в ДКЕВР.

Тя обясни, че основният фактор да се стигне до намаляване на цените са очакваните приходи от продажба на емисии парникови газове. "Около 500 милиона лева са заложените очаквани приходи", добави тя. Променя се и моделът на ценообразуване на цените в електроенергията.

"Мисля, че няма риск в момента за някой по системата, системата е балансирана по начин, по който да осигури стабилно управление и снабдяване с електрическа енергия", подчерта тя. Разходите на ЕРП-тата са анализирани детайлно, всички разходи са намалени, но системата е балансирана за всички участници по веригата, уточни експертът.

Новият модел на ценообразуване гарантира натоварване за всички производители, заяви министърът на икономиката и енергетиката Драгомир Стойнев. Той определи предложения от ДКЕВР модел като възможния компромис и стъпка към балансиране на системата.

Стойнев заяви готовност до края на годината да обсъди и повишаване цените на въглищата със синдикатите, като подчерта, че преди това е важно да се освободи износът.

По неговите думи намалението на такса пренос и достъп за износ от 34.26 лв. на 12.13 лв., е сериозно и то ще осигури възможност за експорт на ел. енергия от България. Според министър Стойнев това е само началото на балансиране на енергийната система. Прогнозният износ на електроенергия през новия регулаторен период от 1-ви август до 31 юли 2014 г. възлиза на 7 млрд. kWh, което ще осигури допълнителни външни приходи в енергийната система

Новият модел на ценообразуване в енергетиката предвижда още намаляване количеството студен резерв от 1040 MW на 500 MW. Това ще доведе до икономия от 200 млн. лв., което ще бъде усетено чрез цената на достъп от всички клиенти. В новия модел на ценообразуване се запазва нивото на постоянни разходи на предприятията, произвеждащи ел. енергия. Намаляват се допустимите технологични разходи на електроразпределителни дружества, но без това да нарушава финансовата им стабилност. Признатата възвращаемост на ЕРП-тата се намалява от 12% на 7% от следващия ценови период

По тази повод от Българската стопанска камара публикуваха официална позиция. В нея се казва, че е необходима е радикална промяна в сектора. За тази цел държавата трябва да изкупи правата или собствеността на ТЕЦ „Марица изток“ 1 и 3, както и на ВЕИ, с целево набран ресурс, извън заложеното в бюджета на страната, и да приведе към пазарни условия ценообразуването на тези производства.

Освен това, от камарата настояват цените за износ на ел.енергия да не са по-ниски от тези за вътрешно потребление, тъй като това прави продукцията на българските фирми неконкурентоспособна.

Предлага се и средствата от продажба на квоти въглероден диоксид да се насочат към енергийноефективни технологии в индустрията, а не към покриване на ценовите разлики от производството.

[economynews.bg](#)

✓ **Икономиката - без рискове към юни**

<http://www.economynews.bg/%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0---%D0%B1%D0%B5%D0%B7-%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%BA%D1%8A%D0%BC-%D1%8E%D0%BD%D0%B8-news47347.html>

„Краткосрочната бизнес статистика отчете благоприятно развитие през април, след като всичките ѝ компоненти преминаха на положителна територия. Единствено бизнес климатът регистрира известно влошаване през юни спрямо предходния месец, въпреки това обаче анкетираният посочват подобрене на настоящата бизнес ситуацията в индустрията.“ Това се посочва в редовен анализ "Текущо икономическо развитие на България, юни 2013 година", публикуван от Министерство на финансите.

Какво още отбелязват експертите?

Нивото на регистрирана безработица продължи да се понижава до 10.7% през юни. Потребителските цени останаха практически без промяна през май, а годишната ХИПЦ инфлация се повиши слабо до 1%.

Общият платежен баланс бе положителен през април, а принос за това имаха както текущата, така и финансовата сметка. Текущата сметка от своя страна отчете положително салдо за втори пореден месец основно в резултат на подобрието на търговския баланс. Излишъкът по КФП бе 0.1% от БВП на касова основа за първите пет месеца на годината. Бюджетното салдо бе под нивото си спрямо година по-рано, а влияние за това имаше както повишението на разходите, така и по-бавният растеж на приходите.

Международната рейтингова агенция „Фич“ потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна валута на „BBB-“ и дългосрочния рейтинг в местна валута на „BBB“. Перспективата и на двата показателя е стабилна. Рейтингът отразява ниското ниво на държавен дълг, което поставя страната на второ място по най-ниско ниво на този показател сред държавите-членки на ЕС и е много под средното за страните с подобен рейтинг. Стабилната перспектива от своя страна отразява оценката на Агенцията, че рисковете за кредитния рейтинг на страната са добре балансирани към момента. Въпреки това евентуално осезаемо влошаване на перспективите за растеж на икономиката и фискалното управление на страната биха довели до негативна преоценка на рейтинга, докато провеждането на основните структурни реформи, които да направят по-силен и устойчив икономическия растеж на страната, би довело до положителна промяна на кредитния рейтинг в средносрочен план.

Текущото издание на Месечния обзор на българската икономика е изготвен със статистически данни публикувани до 5 юли 2013 г. Повече от анализа може да се види на страницата на МФ.